

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dözzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇERİK

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI GENEL BÜTÇE HESABI 2012 YILI DENETİM RAPORU.....(1-6)

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2012 YILI DENETİM RAPORU.....(7-11)

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
GENEL BÜTÇE HESABI

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dözzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI HAKKINDA BİLGİ	1
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI	2
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	2
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	3
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
DENETİM GÖRÜŞÜ	5

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI HAKKINDA BİLGİ

04.07.2011 tarihli 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Çevre ve Orman Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ve Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı tek çatı altında birleştirilerek Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kurulmuştur.

Kurum faaliyetlerini, temel olarak 04.07.2011 tarihli 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde icra etmektedir.

Kurumun faaliyet alanının genel çerçevesi, yerleşme ve yapılaşmaya ilişkin kentleşme ve imar konularında usul ve esasları belirlemek, uygulanmasını sağlamak, yerel yönetimlere rehberlik etmek, çevre kirliliğini önlemek, doğanın ve doğal kaynakların ekolojik dengeye zarar vermeyecek biçimde kullanılmasını sağlamaktır.

Bakanlığa 2012 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile toplam 929.814.000 TL ödenek tahsisi yapılmıştır. 2012 Yılı içerisinde Bakanlığın başlangıç ödeneğine kurum dışından toplam 1.269.688.107 TL ödenek eklenmiş ve yılsonu ödeneği 2.199.502.107 TL olmuştur. Bu ödeneğin 501.186.000 TL'si personel giderine, 79.940.000 TL'si Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenen prim giderine, 73.637.000 TL'si mal ve hizmet alımı giderine, 84.122.030 TL'si cari transfere, 1.164.874.977 TL'si sermaye giderine, 255.801.250 TL'si sermaye transferine ve 29.748.000 TL'si borç verme tertibine ayrılmıştır.

Bakanlığa tahsis edilen ödeneğin %88'ine tekabül eden 1.930.437.055 TL tutarında harcama gerçekleşmiştir. Harcamaların; 499.706.381 TL'si (%25,89) personel giderinden, 78.626.948 TL'si (%4,07) Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenen prim giderinden, 65.483.104 TL'si (%3,39) mal ve hizmet alımı giderinden, 83.824.193 TL'si (%4,34) cari transferden, 922.173.824 TL'si (%47,77) sermaye giderinden, 255.801.520 TL'si (%13,25) sermaye transferinden, 24.821.085 TL'si (%1,29) borç verme kalemlerinden oluşmaktadır.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 8'inci maddesine dayanılarak hazırlanan "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden; yalnız Taşınır Kesin Hesap Cetveli ile Taşınır Hesabı İcmal Cetveli, Bilanço, Mizan, Faaliyet Sonuçları Tablosu, Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu ve Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu tarafımıza sunulmuş olup, denetimler bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8 ve 11 inci maddeleri ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 7 ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre, denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmışından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmektedir.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Ancak bu hususlarla ilgili 2012 yılı denetimine ilişkin olarak denetimi yürütmek ve denetim görüşü oluşturabilmek için denetim ekibine sunulması gerekli olan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'a göre hesap dönemi sonunda Sayıştay'a verilecek defter, tablo ve belgelerden; Taşınır Kesin Hesap Cetveli ile Taşınır Hesabı İcmal Cetveli, Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu, Bilanço, Mizan, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Bütçe

Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu dışında kalanlar kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamamıştır.

Bununla birlikte kamu idaresinin muhasebe birimleri bazında diğer idareler ile birlikte elektronik ortamda tutulan 2012 yılına ait muhasebe kayıtları, Say2000i sisteminden kurumsal kod sınıflandırması esas alınarak birleştirilmiş ve kamu idaresinin bütçe hesapları ile varlık ve yükümlülük hesapları, Bakanlık ile Ankara, İstanbul, Adana, Rize, Gaziantep, Diyarbakır, Aydın, Muğla, Konya ve Mersin İl Müdürlükleri olmak üzere on İl Müdürlüğü incelenmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

MALİ RAPOR ve TABLOLARI ETKİLEYEN BULGULAR

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 8'inci maddesine dayanılarak hazırlanan "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" da belirtilen mali tabloların önemli bir kısmı denetime sunulamamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49 uncu maddesinde, Muhasebe sisteminin; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulup yürütülmesi ve kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulması öngörülmüştür. Anılan Kanunun 61 inci maddesinde de Genel Bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinin Maliye Bakanlığınca yürütüleceği ve gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine vereceği, hüküm altına alınmıştır.

Kurumsal bazda düzenlenecek temel mali tablolar olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu öncelikle kamu idaresi yöneticilerini bilgilendirecektir. Ayrıca bu tablolar denetime sunulacak ve kamuoyuna açıklanacaktır.

Kanunda öngörülen amaç böyle iken, görüş vermemize esas temel mali tabloları üretecek olan Maliye Bakanlığınca kurulan muhasebe sistemi (Say2000İ), genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için kurumsal bazda Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunu doğru bir şekilde üretmemektedir. Maliye Bakanlığı Sayıştay denetimine esas olacak tüm mali tabloların oluşturulabilmesine imkan verecek yevmiye kayıtlarının, kurumsal bazda, 2013 yılı itibariyle kaydedilmesine başlanacağını beyan etmiştir.

Bu konu genel bütçe kapsamındaki tüm kamu idarelerini ilgilendirmesi nedeniyle daha ayrıntılı olarak Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda açıklanmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli mali tablolar ile bilgi ve belgeler (Taşınır Kesin Hesap Cetveli ile Taşınır Hesabı İcmal Cetveli, Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu, Bilanço, Mizan, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu dışında kalan tablolar) kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamadığı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Genel Bütçe Hesabı 2012 yılına ilişkin mali tabloları hakkında görüş bildirilememektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ**

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dőzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI DÖNER SERMAYE İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ HAKKINDA BİLGİ.....	7
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	9
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	10
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	11
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	11
DENETİM GÖRÜŞÜ	12
VURGULANACAK HUSUSLAR	12

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI DÖNER SERMAYE İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ HAKKINDA BİLGİ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) Döner Sermaye İşletmesi (DÖSİM), 29.06.2011 tarih 644 sayılı “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”nin 28’inci maddesine dayanarak kurulmuş ve 644 sayılı KHK’nin Geçici 2’nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü çerçevesinde adı geçen döner sermaye işletmelerinin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi’ne devriyle oluşmuştur. 644 sayılı KHK’nin 28 inci maddesinde:

“(1) Bakanlık ihtiyaç duyduğu hallerde ve lüzum gördüğü merkezlerde Bakanın onayı ile görev ve hizmetleriyle ilgili döner sermayeli işletmeler kurabilir. Döner sermaye miktarını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(2) İşletmelerin görevleri, gelirleri, işleyişi ve denetimi ile diğer hususlar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir” denilmektedir.

Bu çerçevede 644 sayılı KHK’nin 28’inci maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği hazırlanmış ve 28.12.2011 tarihli ve 28156 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Amacı ve Faaliyetleri

DÖSİM; Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görevleri ile ilgili olarak fiyatlandırılması mümkün ve uygun nitelikteki mal ve hizmetlerin üretim ve satışını gerçekleştirmek üzere kurulan ve tüzel kişiliği bulunmayan bir kamu işletmesidir.

İşletme İdaresi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı DÖSİM Yönetmeliğine göre İşletmenin hizmetleri; Yönetim Kurulu, işletme yöneticisi, harcama yetkilisi, gerçekleştirme görevlisi, muhasebe yetkilisi, muhasebe birim personeli ve teknik eleman ile yeteri kadar diğer görevlilerden oluşan işletme idaresi tarafından yürütülmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşarı, döner sermaye işletmesinin üst yöneticisidir.

Mali Yapısı

İşletme 50.000.000,00-TL sermaye tahsisi ile kurulmuştur. 20.10.2012 tarih ve 2012/3799 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile işletmenin sermayesi 200.000.000,00TL'ye çıkarılmıştır. Sermayenin 166.598.492,97 TL'si ödenmemiş durumdadır.

İşletmenin aktif toplamı 57.145.313,03-TL'dir. Bunun %52,87'sini (30.213.297,81TL) "Hazır Değerler", %29,75'ini "Gelecek Yıllarda İndirilecek KDV" (17.001.029,57TL), %12,18'ini (6.958.533,34 TL) de "Maddi Duran Varlıklar" oluşturmaktadır.

2012 mali yılı bütçesinde, 235.000.000,00 TL gelir hedeflenmiş, buna karşın 203.992.220,17 TL gelir elde edilmiştir. Gelirlerin %39,66'sı egzoz emisyon pulu gelirleri, %12,96'sı ÇED planlama belge gelirleri, %9,37'si yapı denetim payı gelirleri ve %8,56'sı kontrol ve denetim gelirlerinden oluşmaktadır.

Yine bütçede, 223.199.300,00 TL gider hedeflenmiş ve 216.742.232,00TL gider gerçekleşmiştir. %73,95'i 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun çerçevesinde "Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı"na aktarılan tutardan oluşurken, %13,87'si hazine hissesi, %10,1'i hizmet üretim giderlerinden oluşmaktadır.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8 inci maddesine dayanarak hazırlanan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi ile Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 573'üncü maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar şunlardır:

- Dönem sonu faaliyet raporu
- Satışların maliyeti tablosu
- Sermaye hareketleri tablosu
- Nakit akım tablosu
- Döner sermayeli işletmeler yıllık gayrisafi hasılat ve kâr bildirimini
- Sayıştay ilamları cetveli
- Geçici ve kesin mizan
- Döner sermaye işletmesi bilançosu
- Döner sermaye işletmesi gelir tablosu
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Giderlerin döküm cetveli
- Gelirlerin döküm cetveli
- Birleştirilmiş veriler defteri (Yevmiye defteri)
- Gelir bütçesi

- Gider bütçesi
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım / Teminat mektupları sayım tutanağı
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Muhasebe birimi bilgi formu
- Yönetim döneminde görev yapan muhasebe yetkililerine ait liste
- Banka hesapları bilgi formu
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı

Denetim yukarıda sayılan veriler ve gerek görülen diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8 ve 11 inci maddeleri ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 7 ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre, denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda ulaşılan denetim görüşünü destekleyen yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi 2012 yılına ilişkin yukarıda belirtilen mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

VURGULANACAK HUSUSLAR

Ülkemizde pek çok genel ve özel bütçeli idareye bağlı olarak faaliyet gösteren ve uzun bir geçmişi olan döner sermayelerin, “yeni kamu mali yönetim anlayışı” çerçevesinde, önce kaldırılması gündeme gelmiş daha sonra ise bundan vazgeçilip yeni kurulan sisteme uygun olarak yeniden yapılandırılması öngörülmüştür.

Döner sermayelerin kuruluş amacı, genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmet üretimidir. Bundan da anlaşılabilir fiyatlandırılabilir nitelikteki mal ve hizmet üretimi ve satımıdır.

Döner Sermaye İşletmeleri de bu amaca uygun olarak faaliyet gösteren, ürettiği mal ve hizmetlerin satışından gelir elde eden ve bu gelirlerden üretimi için gereken giderleri yapan kuruluşlar olarak tanımlanabilir.

Ancak 5018 sayılı Kanunun Geçici 11’inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yeniden yapılandırma kapsamında, DÖSİM’leri yeni kamu mali yönetim sistemine uyarlayacak yasal düzenlemeler henüz yapılmamıştır. Bunun sonucu olarak ortaya çıkan yapı ise şöyledir:

- Döner sermayeler, yeni kamu mali yönetim sistemi kurulurken başlangıçta kaldırılması düşünüldüğü için sisteme dâhil edilememiştir. Dolayısıyla bunların sistemdeki yeri belirsizdir ve mevzuatı da 5018 sayılı Kanun ve yeni kamu mali yönetim anlayışı ile uyumsuz durumdadır.

- Dağılık olan ve güncel olmayan döner sermaye mevzuatıyla, işletmelere amacı ve faaliyet alanı dışında gelir imkânları ve gider yapma olanağı verilebilmektedir. Böylece döner sermaye bütçelerinin, kurumların ikinci bütçesi gibi kullanılmaları söz konusu olmaktadır.

- Döner sermaye bütçeleri, Merkezi Yönetim Bütçesi ile entegre olmadığından parlamento bilgisi ve onayının dışında kalmakta ve bütçe dışı fon görüntüsü arz etmektedir.